

Správa státní bezpečnosti Hradec Králové

II.odbor, 4.oddělení

Dne 29.října 1968

Tw.

Zpráva o operativní situaci
za měsíc říjen 1968

Předkládám zprávu o operativní situaci po linii
4.oddělení za měsíc říjen 1968 .

1. Jak se v nové vnitropolitické situaci vyznačuje
aktivita západních rozvědek .

a/ Spolupracovník TOMÁŠ podal zprávu, že byl získáván k emigraci do NSR Ing. SCHUBAUEREM, zástupcem fy. KUNZ, stavební firma pro výstavbu mostů, podzemních drah a těžkých železobetonových konstrukcí v Mnichově. I-TOMÁŠ v dohledné době má odejít prostřednictvím POLYTECHNY Praha pracovat k této firmě s úvazkem 2-3 let, ale vzhledem k současné vnitropolitické situaci v ČSSR je jednání zlouhavé a vleklé takže Ing. SCHUBAUER chtěl řešit situaci emigrací spolupracovníka, což tento resolutně odmítl. Ing. SCHUBAUER konkrétně ovlivňoval spolupracovníka nabádáním k tomu, aby vycestoval do Mnichova, zde prohlásil, že se cítí politicky ohraožen, na základě tohoto požádat o politický asyl a pak, že dostane veškeré zařízení, byt, auto, 3.000,-DM plat a další materiální zaopatření. Uvedl dále, že se zná s ředitelem policie v Mnichově a žá má možnost kdykoliv/třeba v neděli/ provést v tomto směru potřebné kroky. Ing. SCHUBAUER koncem září 1968 byl osobně v ČSSR navštívit spolupracovníka a předal mu 200,-DM jako cestovné do Mnichova. Spolupracovník však tuto peněžní částku odeslal Ing.SCHUBAUEROVI s tím, že je ne,otřebuje a že nehodlá do Mnichova odcestovat jinak, než-li na legálně uzavřenou pracovní smlouvu prostřednictvím POLYTECHNY Praha.

Ing.SCHUBAUER, který odjel vlastním vozidlem se spolupracovníkem po návštěvě v ČSSR do Vídně i v průběhu této cesty ovlivňoval spolupracovníka k emigraci tím, že spolupracovníka ubezpečoval, že asyl to nic neznamena, neboť i přímí účastníci maďarské kontrarevoluce mohli po několika měsících volně jezdit do Maďarska, nebo tam i pracovat. Navrhoval spolupracovníkovi, že

ho odveze přímo do Mnichova již nyní a formality že vybaví přímo na hranicích, ale spolupracovník opět odmítl přijmout tuto nabídku k emigraci.

Ing. SCHUBAUER v průběhu jednání uvedl, že jejich firma pracuje rovněž pro GEHLENOVI rozvědku, ale že on osobně není pro GEHLENOVU rozvědku dost spolehlivý a nemá na stavenišťě přístup.

Spolupracovník upozornil na rozpor mezi tím, že nemá být dost spolehlivý, ale na druhé straně má velkou přízeň u velitele mnichovské policie. Ing. SCHUBAUER neučinil na spolupracovníka dojem profesionálního verbíře, nýbrž jako odborníka, který ho chtěl získat k vědecké činnosti v rámci jejich firmy.

Je pracováno na ustanovení Ing. SCHUBAUERA s cílem provést jeho blokaci a další rozpracování.

Spolupracovník: MARIE byla na soukromé návštěvě v NSR od 18.7. do 7.10.1968 a postupně navštívila tato místa : Amberg, Mnichov, Alteting, Mosburg, Frankfurt/Main, Bad Homburg.

Při loňské návštěvě se MARIE v Bad Homburgu, prostřednictvím své známé, seznámila s jistým Ervinem POMAJZLEM, který se před 4 roky vystěhoval trvale do NSR a v Bad Homburgu má bratra. Před vystěhováním pracoval v Praze, údajně jako elektromontér. Když se MARIE při letošní návštěvě ptala své známé ENGELWITSCH na osobu POMAJZLA - tato ji varovala, aby k němu nechodila, protože prý je hlídaný. Když MARIE dělala, že tomu nerozumí, co to znamená, ENGELWITSCH řekla, že prý Abwehr má na Ervina POMAJZLA podezření, že byl do NSR vyslán naší rozvědkou. Na toto podezření přišli proto, že jim bylo divné, že bylo POMAJZLOVI dovoleno vyvézt z ČSSR tak hodnotné věci, na které má potvrzení, že je v ČSSR zakoupil za směšně nízkou cenu. Dále toto podezření je proto, že prý uvádí, že v Praze pracoval jako elektromontér a přitom v Praze obýval pětipokojový byt. Organové Abwehru přišli prý za ENGELWITSCH a chtěli na ní, aby k osobě pozvala dámskou návštěvu - společnost a zorganizovala večírek, kde by byl POMAJZL přiveden do podnapilého stavu a potom by na něm vyzvěděla některé podrobnosti. Takový večírek tedy uspořádala, ale od POMAJZLA se přes veškeré úsilí nic neozvěděla. Když už byl večírek u konce a ona již zůstala jen sama s POMAJZLEM, tak mu prý přímo a otevřeně řekla, že si o něm myslí, že je stejně špion a on jí na to odvětil, že by to tedy spolu mohli

dát dohromady. Potom ale POMAJZL využil toho, že spolu zůstali sami a nakonec ji znásilnil. Ona si šla ihned stěžovat pracovníkům Abwehru a ti ji měli poradit, aby nepodávala na POMAJZLA žádné trestní oznámení, ale aby změnila zaměstnání. Pracovníci Abwehru měli dále sdělit, že POMAJZL byl vyslýchán, ale nebylo mu nic dokázáno. Naznačili ENGELWITSCH, že POMAJZL není sice žádné " velké světlo ", ale že stačí, když bude čsl.rozvědce dávat telefonní čísla a adresy a třeba i plány nějakých objektů.

Když se MARIE toto od ENGELWITSCH dozvěděla, od své návštěvy u jmenovaného upustila. ENGELWITSCH je asi 40 let stará, svobodná, prodavačka v obchodě se starožitnostmi, pochází z Roztocku, je to velmi inteligentní a společensky založená dáma, hovoří dobře polsky a rusky. Její rodiče, kteří již zemřeli, byli majiteli lékárny. ENGELWITSCH bydlí spolu se svým bratrem, který je lékárníkem, obývá třípokojový byt na adrese Bad Homburg, Castil- lostrasse 11. ENGELWITSCH jezdí občas do záp.Berlina - údajně za kšeftem, jak spol. MARIÍ uváděla. Se spol. MARIÍ od loňského roku udržovala nepravidelný písemný styk a někdy v měsíci květnu poslala MARIÍ dopis, ve kterém žádala, aby přivezla nějaké staré šperky. MARIE však nic vhodného nesehnala a proto nabídla porcelánový servis, který pak prodala v NSR již výše zmíněnému WATZKOVI. MARIE, ENGELWITSCH na návštěvu do ČSSB zvala, ale tato její pozvání odmítla s tím, že se bojí Rusů.

Zpráva byla předána k dalšímu opatření 10.odb. 2.S-Stb.

- b/ Ø
- c/ Ø
- d/ Ø

2. Zájmy, pohyb a styky svědčící o trestné činnosti.

- a/ Ø
- b/ V rozpracovaném signále KURT /viz předešlou měsíční zprávu/ bylo zjištěno, že dne 27.9.1968 vycestoval HORKÝ s početnou výpravou na zájezd do NDR přes OPK Varnsdorf, kde byl z neznámých příčin kontrolován pasovou kontrolou NDR a celá tato opatření k HORKÉMU trvala asi 3 hodiny. HORKÝ je velmi znepokojen tím, že mu byly pravděpodobně ofotografovány adresy, které zapoměl v cestovních dokladech, což považuje za velmi špatné v případě, že by mu byly ofotografovány.

HORKÝ se pak obrátil na D-Ottu s tím, aby s ním jel dne 4.10.1968 do Prahy, kde by ho seznámil s jistým ŠMOLKOU, který má odjet do zahraničí. D-Otta ovšem nedovede vysvětlit, proč HORKÝ naléhá nato, že ho musí se ŠMOLKOU seznámit. Ovšem HORKÝ pak zaslal z Prahy D-Ottovi telegram s tím, že spolu do Prahy nepojedou aniž by tento postup blíže vysvětlil. Bylo zjištěno že se jedná o Evžena ŠMOLKU, nar. 4.2.1925 bytem Praha 1., Provaznická čp. 700/9. Ke ŠMOLKOVÍ bylo zjištěno, že pracoval v roce 1967-68 v rekreační oblasti u České Lípy jako vedoucí restaurace. K HORKÉMU byl pak získán materiál z doby okupace o jeho přijetí k protektorátní policii a jeho činnosti v KURATORIU, za což byl v roce 1947 odsouzen MLS ke 3 rokům. Mimo jiné je o něm zjištěno, že v roce 1942 v Poděbradech absolvoval předvojenskou výchovu pro příslušníky SA. Začátkem měsíce září 1968 se zdržoval v ČSSR NSR příslušník Sigurt SCHLEPPE a jeho milenka Karla POHL a měl být uskutečněn styk s D-Ottou, HORKÝM a MIKOLÁŠKEM. Styk se však neuskutečnil a SCHLEPPE byl ve styku jen s MIKOLÁŠKEM a HORKÝM velmi krátce, neboť musel odjet urychleně do NSR dne 15.9.1968. Pozval však D-Ottu prostřednictvím HORKÉHO do NSR aby přijel v listopadu nebo prosinci, že s ním potřebuje jednat. Na D-Ottu kladou požadavek, aby sehnal výhodnou směnu DM a to ve výši 7,-Kčs za DM při čemž se D-Otta domnívá, že jej hodlá HORKÝ se SCHLEPPEM kompromitovat. Dne 25.10.1968 sdělil D-Otta, že HORKÝ projevuje zájem o veřejné mínění a názory na současnou situaci. Mimo jiné projevil i zájem o názory u kpt. SVOBODY o kterém je mu známo, že je příslušníkem Stb. HORKÝ zaujímá k získání poznatků o veřejném mínění, takovéto stanovisko k D-Ottovi.

" Jak lidé reagují na vzniklou situaci od 21.8.1968, ptej se a pak si o tom popovídáme." D-Otta se dále zmínil o tom, a je toho názoru, že veřejné mínění by mohlo být HORKÝM získáváno ve spojitosti jeho styků se Sigurtem SCHLEPPEM, nar. 24.2.1938 Stuttgart a jeho milenkou, herečkou Karlou POHLOVOU, nar. 11.10.1942, kteří velmi často pobývají v poslední době v ČSSR, kde navazují široké styky. POHLOVÁ měla před nedávnou dobou přespát v rodině HORKÉHO v Moravanech.

Signál je dále aktivně rozpracováván.

3. Poznatky v emigraci čsl.občanů na západ.

a/ V měsíci říjnu 1968 emigrovalo z našeho kraje 52 osob. Z tohoto počtu je 10 dělníků, 15 úředníků, 4 technici, 6 osob z řad vědecko-technické inteligence, 1 studující a 11 dětí. Z uvedeného počtu je 5 nositelů státního tajemství. Jedná se o tyto osoby :

ŠTOTKA Václav, nar. 22.1.1927, zaměstnán jako pracovník oddělení zahraničních zakázek v n.p. PLYNOSTAV Pardubice.

DAŠKOVÁ Eva, nar. 24.4.1934, dělnice v n.p. TESLA, nositelka státního tajemství B-4130.

ING. CHARVÁT Jan, nar. 16.5.1933 zaměstnán na OŘPCH Pce.

ING. ŠEHA Zdeněk, nar. 2.1.1926, zaměstnán ve VÚOS Rybitví.

SUCHÝ Svatopluk, nar. 23.2.1933, obč.zaměstnanec voj. objektu 4412 Pardubice.

U všech nositelů státního tajemství, kteří emigrovali byla provedena důkladná prověrka a zahájeno vyšetřování pro nedovolené opuštění republiky, podle § 109, odst. 2. Podle prověřkových poznatků se jedná o osoby, které nesouhlasí s pobytem sovětských vojsk na našem území, což bylo motivem jejich emigrace.

U všech zajímavých osob z řad emigrantů byl proveden rozbor a jsou připravena opatření k organizování návratu v těch případech, kde pro to budou vhodné podmínky.

b/ V průběhu měsíce října 1968 z celkového počtu asi 50 vyšetřovaných výjezdářů bylo provedeno nejvíce vytěžení z NSR - 25, Rakousko - 15, Anglie - 5, Švýcarsko - 3, Francie - 2, Švédsko - 1.

Získané poznatky dále prohlubují a upřesňují situaci našich výjezdářů v jednotlivých zemích v době příchodu spojeneckých jednotek na naše území. Dávají přesnější poznatky o tom, které organizace v zahraničí poskytovaly a poskytují našim výjezdářům pomoc a na základě jakých podmínek. Dále dávají určité konkrétní poznatky o chování čsl.občanů na území Rakouska, způsoby získávání čsl.občanů k emigraci a podobně.

Vytěžením několika výjezdářů, kteří se vrátili z NSR bylo zjištěno, že poskytováním hmotné pomoci našim občanům, kteří byli na soukromé návštěvě, se zabývají především úřady příslušné městské správy, které po předložení pasu poskytují čsl.občanům

jednorázovou finanční pomoc v rozmezí od 50 do 100 DM. U čsl. občanů, kteří byli v NSR jako turisté nebo na studijní cestě, podle získaných poznatků, tuto pomoc organizovaly studentské organizace, německý červený kříž, různé církevní úřady a jednotlivé osoby.

Jedna z organizací, která podávala informace čsl. občanům, podle rozhlasového vysílače v NSR, se nacházela na adrese Mnichov 8, Maria Tereza Strasse 6, tel. 363531. Na budově byl nápis "Informace pro čsl. občany". Tuto úřadovnu vedl kněz ve stáří 40 let a dále 2 ženy. Hovořili plynule česky. Byly zde vyvěšeny inseráty s možností získání zaměstnání, studia, případně jiné činnosti.

Podle vytěžení výjezdáře PEKÁRKA, nar. 1947, zaměst. student, který tuto úřadovnu navštívil, nebyl zde vyvíjen nátlak k rozhodnutí k emigraci. Z rozhovoru s výjezdářem MIFKOU Jaroslavem, nar. 1908, důchodce, byt. Svitavy, který cestoval dne 3.9.1968 za svoji manželkou/emigrantka/ do Frankfurtu/M, byl získán poznatek, že ve stanici Schirding neznámý muž nabízel tiskopisy pro cestující, kteří se rozhodnou natrvalo zůstat v NSR. Sám MIFEK dostal podporu 60,-DM. Na úřadě, kde mu byla podpora poskytnuta, byly také nabízeny tiskopisy k emigraci. Byl svědkem toho, že dva mladí manželé, učitelé, kteří měli státní zkoušku z němčiny, tyto tiskopisy vyplnili a bylo jim nabízeno, že budou pracovat jako učitelé, on za plat 2.200 DM a ona za 1.800,-DM. Rozhlasem a televizí byly vysílány zprávy kolik občanů z ČSSR se rozhodlo k emigraci. Podle sdělení MIFKOVÉ, která pracuje ve velkém stavebním závodě ve Frankfurtu jako vedoucí kantíny, je ^{tam} v dnešní době zaměstnáno 15 mladých inženýrů, kteří se rozhodli emigrovat z ČSSR.

Výjezdář VOLF, který byl na návštěvě svého známého v Mnichově, hodnotí situaci mezi čsl. turisty v NSR, že v době příchodu spoj. jednotek na území ČSSR podléhali panice a tamější propagandě. Proto také mnozí s návratem nadále vyčkávají. Většina z nich měla zájem získat podporu od různých organizací. V Mnichově byla vyplácena na osobu a týden částka 50,-DM na městském úřadě. V případě, že měl některý z turistů zájem o prodloužení víza, toto bylo udělováno na cizineckém oddělení. Automaticky bylo vízum prodlužováno o 3 měsíce a zároveň bylo udělováno pracovní povolení. Každému úředník nabízel politicky asyl. Turisté, kteří požádali o asyl, těm byl vystaven západoněmecký

pas a museli odejít do tábora u Norimberku. Nad účastníky turistického zájezdu, který byl organizován CKM Praha v době od 10.- 24.8.1968 byla hostitelem evangelická mládež ve městě Hans Willigstr u Dortmundu a patronát měla redakce časopisu Frankfurter Nachrichten. Jeden redaktor uvedeného časopisu ještě před 21.8.1968 se v rozhovoru s účastníky výpravy zajímal o následující otázky :

1. Poměry v ČSSR v průběhu dem.procesu, kolik občanů ČSSR s tímto souhlasí a kolik je proti,
2. názory účastníků výpravy na mezinárodní situaci, t.j. Izrael, Vietnam a pod.,
3. názor členů výpravy na vůdce studentské západoněmecké extremisticko-levicové strany DUTSCHKEHO.

Po té, když se členové výpravy dověděli o vstupu spoj. jednotek na naše území, dostávalo se jim mnohých sympatií a hlavně podpory občanů z Dortmundu. Již první dny bylo založeno konto ve výši 2.000,-DM ze kterého bylo poskytováno kapesné ve výši 30,-DM každému členu zájezdu. Na členy výpravy nebyl vyvíjen nátlak k emigraci. Přesto však v NSR zůstal prof. František POČTA z Ústí n.L. a další mladý muž ze Slovenska, jehož nacionále nebyly zjištěny.

Další účastník studijního zájezdu, který po dobu pobytu v NSR /5.8.-5.9.1968/ pracoval u fy. PFILIPH WALDZMANN v Mnichově, když projevil zájem o získání přesnějších informací o situaci v ČSSR, vrátný tohoto podniku ho doporučil na studio vysílače SVOBODNÁ EVROPA v Mnichově, poblíže Anglické zahrady. Tento účastník spolu s dalšími kamarády hovořil v recepci studia s jedním redaktorem a žádali ho, zda by mohli poslat vzkaz svým rodičům do ČSSR. Redaktor si poznačil jejich jména s tím, že zprávu vyšlou. Někteří ze studentů se rozhodli, že v NSR zůstanou a tento redaktor jim předal jméno a adresu muže, na kterého se mají obrátit o bližší informace. Podrobnosti však nejsou známy.

Výjezdář VANČURA Jiří, svobodný, soustružník, Heřmanův Městec, navštívil ve dnech 31.8. - 7.9.1968 svoji snoubenku na předměstí Hamburku v Ahrensburgu. Při pobytu v Hamburku se setkal s neznámým emigrantem z ČSSR, který údajně pochází z jablonecka a emigroval spolu se svoji manželkou v roce 1967. Tento muž přemlouval VANČURU k emigraci a sám se chlubil, že za krátkou dobu si vypracoval velmi výhodné postavení. Tento

muž předá VANČUROVI adresu na jistého Karla KUSÉHO, emigranta z ČSSR. KUSÝ je vedoucím nějaké kanceláře umístění v Hamburku a ve Frankfurtu/Main.

Z výpovědi osoby, která byla na soukromé návštěvě u Stuttgartu v době mimořádných událostí, byl získán poznatek, že rozhlasová stanice v Kolíně/R. vysílala výzvu v českém znění, aby ti čsl.občané, kteří se nachtějí vrátit do ČSSR se hlásili na adresách v okolí Kolína n.R. a Stuttgartu, které hlasatel uváděl./vzhledem k tomu, že výjezdář o adresy neměl zájem, tyto si nezapamatoval/.

Z několika výtěžení výjezdářů po návratu z Rakouska, získané poznatky nasvědčují tomu, že mezi čsl.občany existuje značná desinformovanost a vliv západní propagandy, která změny v ČSSR dramatizuje. Mnoho lidí se tímto dostává do nepříznivé situace. Konkrétně k těmto otázkám hovoří HRNÍČKOVÁ Věra, nar. 1922, bytem Přelouč, která navštívila svoji přítelkyni ve Vídni. Když se dověděla o mimořádných událostech v ČSSR přihlásila se na rakouském červeném kříži, že by jako členka ČSČK chtěla v některém sběrném táboře pomáhat čsl. občanům. Byla přidělena do sběrného tábora ve Vídni, Špergasse, kde prováděla příjem čsl. turistů do tábora. Asi po dvou dnech byla přidělena do největšího sběrného střediska na Schulgasse 19. Zde se seznámila s řadou rakouských členů červeného kříže, kteří zde zůstali dobrovolně. K těmto osobám nemohla uvést nic závažného. Z čsl.občanů, kteří byli v táboře, upoutaly její pozornost tyto osoby - jistý PROKÚPEK z Prahy, který má pracovat jako řidič v n.p. LAKTOS. Tento se choval naprosto nedůstojně, využíval situace, chodil žebrat po všech možných institucích a církvích. Jako dalšího označila TULEŠKOVA, nepamatuje si odkud pochází. Z jeho pasu zjistila, že procestoval většinu evropských států a že byl několikrát v SSSR. Křestní jméno jeho manželky je LJUBA. Tento prohlašoval, že chce odejít do Kanady a udržoval důvěrné styky s jistými SKLANÁŘOVÝMI.

Dr. Alexander BŘEZINA, tento denně jezdil do Bratislavy s vozem, který měl vídeňskou značku. Prohlašoval, že je doktor, avšak v pase tento titul neměl uveden. Je asi 25 let stár, slabší, střední postavy, má brýle. HRNČÍŘOVÁ se s ním jednou setkala u konsula na čsl. vyslanectví.

KOUBA z Prahy, zaměstnaní číšník, který mezi čsl.občany napadal HRNČÍŘOVOU a rozšiřoval o ní zprávy, že kontroluje našim občanům korespondenci, že byla do tábora poslána, aby po návratu do ČSSR udávala naše lidi. HRNČÍŘOVÁ byla předvolána na základě KOUBOVA udání na policii ve Vídni. Zde se celá věc vysvětlila a jmenovaná byla propuštěna. Vzhledem k tomu, že tato prováděla evidenci čsl.občanů měla v rukou sešnamy občanů, čísla vozů a různé jiné materiály a prospekty. Avšak tyto materiály před odjezdem do ČSSR zničila z obav, aby neměla nepříjemnosti.

Mezi čsl. občany v Rakousku i nadále je snaha ze strany různých podnikatelů z NSR, Rakouska i jiných zemí o získávání pracovních sil, především kvalifikovaných, kterým jsou nabízeny příznivé podmínky. Na př. textilním mistrům jsou nabízeny pracovní možnosti s platem 5.000,- Šil. měsíčně, 14 měsíčních platů a byty. Dále byl získán poznatek, že mladí lidé, kteří jsou získáváni do Austrálie, jsou tam získáváni do armády a posíláni do Vietnamu. Mezi občany, kteří jsou získáni pro emigraci je zájem o odprodej čsl. občanských průkazů, ze které je nabízena částka 5.000,- Šilinků. Osoby, které se rozhodly pro emigraci do Kanady, k tomu, aby získaly potřebnou částku, odprodávají hodnotné osobní věci. Jsou to převážně osobní auta. Vzhledem k časové tísní jsou ochotni auta prodávat za minimální částku. Údajně za 1.000 až 2.000,- Šilinků. Tuto skutečnost znají lidé z Bratislavy a kupují tato vozidla. Potom si je dávají formálně darovat od svých známých ve Vídni a po zaplacení cla 8.000,- mají auto za 12.000, jejichž skutečná hodnota u nás představuje až trojnásobnou částku.

Tento poznatek potvrzuje vytěžení I-TOMÁŠE a výjezdářky STAVILOVÉ které neznámý muž z Liberce nabízel na začátku září osobní vůz FIAT 1800. Říkal, že odjíždí do Kanady a vůz prodává za nízkou částku.

Ing. SÝKORA se zúčastnil ve dnech 21.-24.9.1968 hromadného zájezdu, který byl organizován Sporturistem Praha. V Salzburku se setkali s turistickým zájezdem z NSR. Účastníci je přemlouvali k emigraci do NSR, kde jim slibovali dobrou práci. Hovořili o tom, že se čsl. státní hranici přesouvají silné jednotky US Armády. Dále, že po 21.8.1968 byly v Bonnu silné demonstrace a byla demolována residence velvyslanectví SSSR.

Vytěžením výrobního náměstka n.p. TEPNA Náchod, který byl od 30.9.- 5.10.1968 na služební cestě ve Švýcarsku - Zurichu, byl získán poznatek, že mnoho emigrantů přichází při příletu každého letadla z ČSSR na letiště v Zurichu a od čsl. pasažérů se snaží získat naše noviny, informace o situaci doma a mnozí přímo žebrají o finanční pomoc.

Zajímavý poznatek byl získán vytěžením PEKÁRKA, studenta VŠZ, bytem Markvartice, který byl na studijní cestě v NSR od 5.8. - 5.9.1968. Tento uvádí případ jak jistý Gerhard KANGL bytem Dachau - Adam-Stegerwaldstrasse 10 využil jejich nepříznivé situace. Se jmenovaným se seznámili náhodně, při jízdě autostopem. Tento má pracovat jako korektor technické literatury v Mnichově. KANGL PEKÁRKOVÍ a dvěma dalším studentům nabídl, že prostřednictvím řeckého konsulátu ve Frankfurtu/M jim zajistí prodloužení pobytu o 3 měsíce, ale že musí zaplatit 2.200 DM. Nabídl, že 1.600 DM zaplatí on spolu s manželkou, ale zbývajících 600 musí doplatit oni. Když PEKÁRKOVÍ a jeho kamarádům končil pobyt, požádali KANGLA, aby jim peníze vrátil, že se vrací domů ve stanoveném termínu. KANGL se vymluvil, že peníze mu vráceny nebyly a sám prý tak přišel o 1.600 DM. PEKÁREK se svěřil jistě Emilii PROCHÁZKOVÉ, býv. herečce z ČSSR která má žít ve Francii a přechodně byla na dovolené v Mnichově. Tato jim prohlásila, že se jedná o podvodníka a sama se informovala na řeckém konsulátě, kde ji řekli, že oni v žádném případě nemohou prodlužovat čsl. příslušníkům pobyt v NSR. PEKÁREK toto ohlásil na policii, tam byl přivezen také KANGL a 600,- DM jim musel vrátit. KANGL potom vytýkal, že měl peníze pro ně připravené a že ho mrzí jejich udání na policii. Ztratil prý tak přátele, pení^{že} a všechno.

Ze všech provedených vytěžení nebyly získány poznatky o tom, že by čsl. výjezdáři byli podrobováni systematickému vytěžování ve sběrných střediscích. Rovněž nebyly zjištěny konkrétní zájmy některých zpravidajských služeb KS.

4. Nezákonná činnost nepovolených organizací

a skupin .

a/ ∅

b/ bývalého KAN .

D-Otta dne 25.10.1968 sdělil, že v polovině května 1968

navštívil Prahu se tím, že do budoucna hodlá být platným členem KAN a mínil tehdy, že by mohla být jeho činnost v KAN prospěšná pro celek. Avšak od těchto názorů upustil hned potom, co zjistil, že činnost KAN je namířena proti politice KSČ. Ve styku s jistým RYBÁČEKEM, který je členem KAN v Praze zjistil, že KAN je ve styku se býv. ministrem Václavem MAJEREM čelným funkcionářem soc. dem. strany v zahraničí, údajně t.č. v Kanadě. MAJER různými cestami zasílá do ČSSR různé protistátní tiskoviny v českém jazyku, které RYBÁČEK dává k dispozici čl. Akademií věd. Mimo to bylo zjištěno, že spojení ze zahraničí do ČSSR na KAN je prováděno přes spolehlivou osobu, jistou MYŠKOVOU z Prahy, která má k tomuto účelu svou poštovní schránku, KAN je řízen a financován ze západu, avšak D-Ottovi se nepodařilo ověřit, zda i v tomto směru je spojitost s MYŠKOVOU.

c/ ∅

d/ ∅

5. Intenzita činnosti vnitřního nepřítele .

a/ ∅

b/ Dne 3.10.1968 organizoval Dům osvěty v hotelu BERÁNEK v Náchodě besedu s televizními pracovníky z Prahy. Beseda byla organizována jen pro pozvané a bylo přítomno velmi malá procento členů KSČ. Po této besedě uskutečnili televizní pracovníci besedu v n.p. RUBENA Náchod. Na besedách hovořil Petr KRUL a BURGERT. Oba televizní pracovníci na zahájení besedy oznámili, že budou hovořit o věcech oficiálních a neoficiálních. Konkrétně uvedli, že neoficiální věci se nebudou psát. Petr KRUL pak uvedl příklad, když se jim dávají informace od vládních nebo stranických činitelů, tak se jim řekne, to můžete psát a to ne, a přímo řekl, že takto to dělá speciálně s. Smrkovský. Besedu pak seznámil s tím, že v ČSSR budou všude ruští poradci a bude se muset dělat co oni chtějí. Za každou cenu musíme udržet jednotu našeho vedení, článek se nesmí roztrhnout, nato čekají rusové, aby nám mohli dát svoji vládu, takovou, která bude dělat jen to, co oni chtějí. Musíme jít za Dubčekem, Černíkem, Smrkovským a Svobodou. Kam až půjdou ústupky rusů, těžko dnes říci. Petr KRUL pak informuje o tom, že v Praze se objevili poradci, kteří v ČSSR byli v 50tých letech. My novináři jsme

všichni prohlašováni za kontrarevolucionáře a říká Petr KRUL, dále, přišli jsme na nový způsob, musíme mluvit ústy dělníků a rolníků, proto dáváme v televizi nový pořad. To bude na rusy platit. Vy protestujete resolucemi. Slova ve spojitosti s dělníky jsou v poslední době uváděna v praxi - viz beseda s pracovníky JZD a ČSSS z Jihočeského kraje, která byla uskutečněna koncem září a dodal Petr KRUL, že to bylo protisovětské. Dále pak Petr KRUL informoval co dělají někteří pracovníci a kde jsou zařazeni jako Dr. Hájek, Dr. prof. Šik, Pelikán, Hejzlar, Goldstücker a další.

Pak hovořil k bezpečnosti, že za vedení ministra Pavla udělala hodně práce a v současné době, že jsou v bezpečnosti lidé, kterým je možno věřit a těch pár co tam ještě zůstali, ti mají strach a budou mlčet.

Rusové se budou snažit odstranit Dubčeka na druhou kolej, velmi krásně to udělali na Slovensku, tam si sjezd zvolil jen lidi, kterým je možno věřit. Obavy jsou se sjezdu české KSČ, abychom si tam dali jenom svoje lidi, aby nám do toho rusové nemluvili.

Ke Svobodné Evropě Petr KRUL říká, že SE, BBC a Hlas Ameriky se snaží velmi objektivně informovat i když jsou tam zájmy těch, kdo to financují. Zprávám můžete věřit. Po lednu byla velká svoboda, kterou jsme jako novináři dostali, stali se některé přestřelky na příklad reportáže ze SE, ale v zásadě tyto reportáže nebyly špatné. Úloha Kuzněcova v ČSSR je taková, že si jej prezident Svoboda vyžádal, aby zde někdo byl k okamžitému rozhodování, neboť přítomní generálové ČSSR vyžadovali ke všemu souhlas z Moskvy.

K otázce člena předsednictva ÚV-KSČ Indry, Petr KRUL prohlašoval, že to je zrádce, neboť jeho jménem se měla vyhlásit nová vláda. Po návratu z Moskvy prý Indra šel na ÚV a hlásil se o práci, jako by se nic nestalo. K osobě Bilaka pak dodal, že i když je na ÚV, nic neznamena, protože nemá za sebou slovenský lid. Petr KRUL pak referuje o tom, že v současné době je dělána ideologická agrese na naše lidi, to je horší podle KRULA, než-li tanky. Nesmíme dopustit rozkol v našich řadách. Ane jeden vedoucí ze špičky nesmí padnout, neboť by se roztrhl řetěz a nato rusové čekají.

Smrkovský prý řekl, buď půjdeme všichni pryč, nebo nikdo, ale pokud máme důvěru lidu, budeme bojovat.

Patr KRUL pak řekl, že Dubček, když rozebíral situaci a hodnotil co se mělo dělat pozvolněji a kde mělo být více rozhodnosti, tak nakonec řekl: "já si myslím, že když bychom robili sebe lépe, rusi by boli přišli stejně."

6. Výslednost agenturně operativní práce.

a/ Postoj spolupracovníků ke spolupráci a k plnění stanovených úkolů je velmi dobrý. Zaměření agentury je orientováno směrem na vnějšího nepřítele a na osoby, které mají vztah do KS. V uplynulém měsíci byl podán návrh na vysazení spolupracovníka FILIPA do NSR. Podle vyjádření centrály se FILIP pro tyto účely jeví jako velmi vhodný typ. Dále byl ve spolupráci s 1. oddělením připravován spolupracovník TOMÁŠ na dlouhodobý výjezd do NSR. Návrh byl centrálou již schválen a výjezd TOMÁŠE se uskuteční v nejbližších dnech. Je připravováno perspektivně vystěhování spolupracovnice MARIE do NSR a dlouhodobý výjezd spolupracovníka JARDY rovněž do NSR. V průběhu měsíce nedošlo k odmítnutí spolupráce u agentury v rámci oddělení.

b/ Dne 8.10.1968 byl proveden zápis s oznamovatelem Ladislavem ZUCHEM, nar. 30.4.1948, dělníkem, bytem Hradec Králové který uvedl, že ho přemlouvá k útěku do zahraničí jistý PAVEL který chce utéci se svým děvčetem. Útěk je naplánován na dne 9.10.1968 tím způsobem, že vedle cestovních doložek do LDS mají připraveny potřebné pasy na které se dostanou z Jugoslávie do Rakouska, což měli v Jugoslávii předem projednáno.

Dne 9.10.1968 bylo na OPK Ruzyni provedeno opatření a při prohlídce Jiřího PAVLA, nar. 31.5.1947, dělníka, bytem H. Králové, Labská kotlina 1005 a Mileny FIKRLOVÉ, nar. 16.10.1950 studující, bytem Hradec Králové 3, Severní 757, byly u Jiřího PAVLA nalezeny 3 cestovní pasy z nichž jeden byl falešný s padělanou fotografií a provedenou změnou data narození a přetiskem fotografie. Dále byly nalezeny 2 dopisy na rozloučenou s rodiči FIKRLOVÉ. Oba jmenovaní doprovázeni otcem i matkou Jiřího PAVLA kteří o připravované emigraci rovněž věděli, se dostavili k odletu do Jugoslávie, cestovali na přílohu k OP s oprávněním do

LDS s cílem emigrovat na falešné pasy z Jugoslávie do Rakouska. PAVEL i FIKRLOVÁ byli zadrženi a je na ně zahájeno vyšetřování pro přípravu k emigraci podle § 109, odst. 1. tr. zákona.

Pro trestní čin opuštění republiky podle § 109, odst. 1 tr. zákona byl převzat k dalšímu vyšetřování navrátilce PEKHART Josef, nar. 21.8.1943, bytem Pardubice, Polabiny, Semtínská 252. Dne 26.8.1968 přešel ilegálně v prostoru Č. Veleňnice do Rakouska. Odtud asi po 14 dnech přešel do Mnichova v NSR, kde byl zaměstnán. Na základě dopisu od manželky se rozhodl dne 15.10.1968 vrátit do ČSSR. Vzhledem k tomu, že sloužil jako voják základní služby na letišti v Čáslavi a jeho manželka je zaměstnána jako správní zaměstnanec na letišti v Pardubicích, není vyloučeno, že PEKHART vyzradil voj. údaje za pobytu v NSR. Bude provedeno podrobné zpravodajské vytěžení PEKHARTA a připraveno opatření k jeho kontrole.

Pro pokus o ilegální útěk do NSR byly zadrženy 2 osoby do Rakouska, 1 osoba do MLR, 2 osoby s cílem emigrovat do kapitalistických států. Na všechny tyto osoby je zahájeno vyšetřování pro pokus o nedodovolené opuštění republiky vyšetřovacím odborem zdejší S-Stb.

Mimo to bylo vyšetřovacím odborem zahájeno vyšetřování u 12 osob podle § 109, odst. 2 pro nedovolení opuštění republiky.

7. Morálně politický stav na oddělení.

a/ Na oddělení je názorově sjednocený kolektiv a všichni orgánové jsou odhodlaní plnit uložené úkoly vyplývající z akčního programu.

Náčelník 4. oddělení :

pplk. František KRČMA